

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 4. - 5. marts 2025

Program

Tirsdag 4. marts 2025

09.00 – 09.40	VINGSTED Hotel og Conferencecenter, Bredsten v/Vejle Ankomst, registrering, kaffe/the, morgenbuffet			
09.40 – 09.50	Velkomst <i>Chefkonsulent, civilingeniør, ph.d. Nanette Schouw, formand for ATV Jord og Grundvand</i>			
09.50 – 10.50	PFAS er overalt – hvad skal vi gøre? <i>v/ professor Anders Baun, DTU Sustain, formand for PFAS Videnstaskforcen</i>			
10.50 – 11.00	Pause og fordeling i lokalerne			
	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
<u>Modul 1</u>	Regulering, nye stoffer og ansvar	Geologisk og hydrogeologisk kortlægning	Byggeri på forurenede grunde - §8	PFAS – Konceptuelle modeller og omfattende undersøgelser
11.00 – 11.25	<i>Ordstyrer: Anna Marie Sørensen, Miljøstyrelsen</i>	<i>Ordstyrer: Tom Martlev Pallesen, Geo</i>	<i>Ordstyrer: Pia Thomsen, Københavns Kommune</i>	<i>Ordstyrer: Katerina Tsitonaki, WSP</i>
11.25 – 11.50	Ethylurethan – håndtering af et nyt stof, kvalitetskriterier, vidensgrundlag og værktøjer <i>v/ projektleder Bastian Germundsson, COWI</i>	Kort over grundvandspotentialer i kalkmagasinet i Region Hovedstaden <i>v/ chefkonsulent Kim Sørensen, Region Hovedstaden, og hydrogeolog Anders Korsgaard, NIRAS</i>	Fra jernindustri til nyfortolket middelalderby. Undersøgelser, §8-tilladelse, oprensning for at sikre mod udvaskning til vandløb <i>v/ projektleder Anette Ehlers, NIRAS</i>	Konceptuelle modeller, processer og parametre for PFAS ved forurenede grunde <i>v/ professor Poul L. Bjerg, DTU Sustain</i>
11.50 – 12.15	Soil health – hvad vil den kommende EU-jordlov indeholde og hvordan kan vi måle og regulere med fokus på Soil Health? <i>v/ lektor Xenia Trier, KU og manager RD Peter B. Mortensen, Eurofins Miljø</i>	ReDoCO2: Højopløselig kortlægning af lavbundsgrunde med nyudviklede metoder <i>v/ konsulent Thomas Bager Rasmussen, I-GIS</i>	Udfordringen med at etablere et regnvandsbassin i et tidligere lossepladsområde <i>v/ projektleder Monique Beyer, Rambøll</i>	Omfattende karakterisering af PFAS forurening og vandbalancens betydning for risikovurdering <i>v/ chefråfgiver Eskild Paamand, WSP Danmark</i>
12.15 – 12.25	Tilsynspligten – (minimums)kravene efter miljøbeskyttelses- og jordforureningsloven <i>v/ advokat (L) Jacob Brandt, CODEX</i>	Opstilling af lokale usikkerhedsvurderinger for den nationale FOHM model <i>v/ seniorforsker Anne Sophie Høyer Christensen, GEUS</i>	Kemetylgrunden i Køge - udgravning af kraftigt forurenede jord i byggegrube - for- tid, nutid og fremtid <i>v/ Joan Krogh, NIRAS</i>	Investigation and modelling of PFAS leaching from landfills to groundwater and surface water <i>v/ ph.d.-studerende Nika Bilic, DTU Sustain</i>
	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion
12.25 – 12.50	<i>Nyheder / videnskabelige posters - "speed dating" - i Vingsal 1</i>			
12.55 – 13.40	Frokost <i>i restauranten</i>			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 4. – 5. marts 2025
Program

Tirsdag 4. marts 2025

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
<u>Modul 2</u>	Indeluft	Grundvandsbeskyttelse og vandindvinding	Afværge - I	PFAS – Sammenhæng mellem koncentrationer i jord, luft og vand
	<i>Ordstyrer: Winnie Hyldegaard, Region Midtjylland</i>	<i>Ordstyrer: Agnieszka Bentzen, Region Syddanmark</i>	<i>Ordstyrer: Bernt Grosen, COWI</i>	<i>Ordstyrer: Andreas Houlberg, DMR</i>
13.40 – 14.05	Identifikation af TVOC-kilder i indeklimaet: Hvor stor er den reelle påvirkning fra en lækende fyringsolietank? <i>v/ fagchef Eirik Aas, Eurofins VBM Lab.</i>	Anvendelse af geotopkort til sikring af en målrettet drikkevandsbeskyttelse <i>v/ lektor Andreas Aagaard Christensen, RUC</i>	Mikrobiel nedbrydning af pesticider fra generationsforureningen ved FMC/Chemnova <i>v/ seniorkonsulent Sabine Lindholst, Teknologisk Institut</i>	Omfattende undersøgelser af sammenhørende koncentrationer for PFAS i jord og porevand sammenholdt med koncentrationer fra udvaskningstest og grundvandsprøver <i>v/ seniorkonsulent, ph.d.Søren Dyreborg, NIRAS</i>
14.05 – 14.30	Konceptuel forståelsesmodel på inde-luftsag - Når motivet først afsløres af den sidste brik i puslespillet <i>v/ konsulent Pernille Rehné Jensen, Region Hovedstaden</i>	Grusgravning og grundvandsbeskyttelse <i>v/ geolog Gry Gasser Erlandsen og geolog Signe Ulfeldt Hede, Nymølle Sten-industri</i>	Afværgeprogram for Grindsted Å - fra screening til valg af metode <i>v/ civilingeniør, ph.d. Morten Birch Larsen, Rambøll</i>	Udvaskning af PFAS fra jord – sammenligning og vurdering mellem intakte og omrørte kolonner <i>v/ Associate Professor Jens Muff, AAU, og civ.ing. Jette Kjøge Olsen, Rambøll</i>
14.30 – 14.55	Fra kloak til indeluft – Hvornår er bidraget betydende? <i>v/ civilingeniør Trine Skov Jepsen, DMR</i>	Vand til markvanding under hensyntagen til natur og vandløb <i>v/ afdelingsleder, ph.d. Rikke Krogshave Laursen, SEGES</i>	Modellering i forbindelse med termisk Oprensning <i>v/ Project Engineer Soil Remediation Søren Eriksen, Krüger</i>	Bestemmelse af Kd værdier for PFAS for forskellige jorde i - Er de kendte Kd-værdier brugbare? <i>v/ ph.d.-stud. Esther Schott, DTU Sustain/NIRAS</i>
14.55 – 15.05	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion
15.05 – 15.25	Pause			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 4. – 5. marts 2025
Program

Tirsdag 4. marts 2025

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
<u>Modul 3</u>	Undersøgelser og risikovurdering	Workshop 1	Afværge – II	PFAS – monitoring og måle-metoder
	<i>Ordstyrer: Jacob Heggelund Christiansen, COWI</i>	Det åbne land – løsninger på tværs af aktører	<i>Ordstyrer: Mads G. Møller, Region Hovedstaden</i>	<i>Ordstyrer: Birgitte Larsen, Region Syddanmark</i>
15.25 – 15.50	Asbest i jord – Analysemetoder og deres anvendelighed til asbest i jord <i>v/ adm.direktør Thea Fynbo, Eurofins VBM Lab.</i>	Danske arealer står foran den vildeste forandring i 200 år. De påkrævede hurtige forbedringer af bæredygtigheden i forvaltningen af det åbne land kræver tæt dialog om løsninger på tværs af aktører	Optimering af pumpeydelse på afværganlæg via IoT-baseret modellering <i>v/ miljøingeniør Andreas Sahyoun Sørensen, WSP Danmark</i>	Monitoring af PFAS ved losseplads – er grundvand nok? <i>v/ civilingeniør Jette Kjøge Olsen, Rambøll</i>
15.50 – 16.15	Fra kortlægning til handling: Revurdering af kulbrinte-forureningers grundvandsrisiko <i>v/fagspecialist Bolette Badsberg Jensen, WSP Danmark</i>	<i>Arrangør: Adm.direktør Tom Heron, SEGES</i>	Afværgepumpning: Succesoplevelser med ny pumpeløsning og mobile vandbehandlingsanlæg <i>v/chefkonsulent Mads Radsted, Region Hovedstaden</i>	Trækerner som metode til lokalisering og kortlægning af PFAS-forureninger <i>v/ projektleder Mette Algreen og fagspecialist Katrine Hauge Smith, WSP Danmark</i>
16.15 – 16.40	Region Hovedstadens nye krav til udførelse og indretning af boringer <i>v/ fagteknisk chef Jens Baumann, Geo</i>	<i>Begrænset deltagerantal Kræver forhåndstilmelding</i>	Hvornår er nok, nok? 24 års afværgepumpning af benzen indstilles <i>v/civ.ing., ph.d. Sanne Skov Nielsen, Region Syddanmark</i>	PFAS sorptionsisotermier og akkumulation i græs ved Vejle Å <i>v/ konsulent Stine Skov, Rambøll</i>
16.40 – 16.50	Spørgsmål og diskussion		Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion
17.00 – 19.00	Fri tid eller sportsaktiviteter for alle interesserede: Skydning (husk tilmelding på liste i foyer ved ATV JogG's stand), guidede gåtur (husk tilmelding på liste i foyer ved ATV JogG's stand), Hal 1: Badminton, (fælles) løbetur med start fra hovedindgangen "Netværksfadøl" i foyer			
19.00	Middag og dans i restauranten			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 4. – 5. marts 2025

Program

Onsdag 5. marts 2025

09.00 – 10.10	Centersal AI, store sprogmodeller og jordforurening <i>v/ Chief AI Officer Erik David Johnson, Delegate</i>			
10.10 – 10.25	Pause			
	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
<u>Modul 4</u>	Læring fra generationsforureninger <i>Ordstyrer: Knud Erik Klint, Geo</i>	Grundvand - risici <i>Ordstyrer: Birgitte Hansen, GEUS</i>	Håndtering af PFAS-forurenede jord <i>Ordstyrer: Tore Svendsen, ECT2</i>	Workshop 2 PFAS projektbørs
10.25 – 10.50	(Næsten) alle kan lære af Collstrop-sagen: Kvartærgeologi der batter, flux-betragtninger for kraftigt adsorberende stoffer, perspektiver til PFAS-forureninger ... og meget mere <i>v/ udviklingsleder, ph.d. Per Loll, DMR</i>	Risikovurdering af spildevandsledning ved Havdrup Kildeplads ved brug af Feflow <i>v/ senior projektleder Birgitte von Christierson, COWI</i>	PFAS i jord – strategi og mængder <i>v/ markedschef Søren Helt Jessen, NIRAS, og fagspecialist Katrine Hauge Smith, WSP Danmark</i>	Projekter Forfiner Ansvarlig Sagstiltag (PFAS) i regionerne <i>Arrangører: Seniorkonsulent Julie Kofoed, VMR, chefkonsulent Nina Tuxen, Region Hovedstaden og chefkonsulent Bente Højlund Hyldegaard, Region Sjælland</i>
10.50 – 11.15	Ventilationstests anvendt til undersøgelse af kildeområder på generationsforurening <i>v/ projektleder Lotte Jørgensen, NIRAS</i>	Risikovurdering - Udvaskning af PFAS fra slagge indbygget i vejkasse <i>v/ civiling., ph.d. Kirsten Rügge, COWI</i>	Resultater fra laboratorieforsøg med soil-foam-fractionation på lerjorde – MUDP projekt <i>v/ chefkonsulent Dorte Harrekilde, Rambøll</i>	
11.15 – 11.40	Evaluering af chlorerede etheners' skæbne og perspektiver for afværge i kompleks fane (Grindsted fabriksgrund) ved integreret anvendelse af mikrobiologi, stabile isotoper og hydrogeologi <i>v/ adjunkt Cecilie F. Ottosen, DTU Sustain</i>	Infiltrering af regnvandet i byerne skaber risiko for udvaskning af miljøfremmede stoffer til bynært grundvand <i>v/ seniorforsker Ulla Bollmann, GEUS</i>	Resultater fra storskala jordvaskeanlæg med fokus på rensegrader for forskellige jordfraktioner <i>v/ Julie K. Jensen, WSP Danmark (tidl. Norrecco)</i>	<i>Åben workshop uden forhåndstilmelding</i>
11.40 – 11.50	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion	
11.50 – 12.50	Frokost i restauranten			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 4. – 5. marts 2025
Program

Onsdag 5. marts 2025

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
Modul 5	Workshop 3	Workshop 4	Prøvetagning	PFAS og brandslukning
12.50 – 13.15	Bæredygtighed er noget alle vil, men er svært at omsætte til handling – hvor starter vi? En kompliceret udfordring i håndteringen af jord- og grundvandsforurening	Hvornår giver grundvandsbeskyttelse mest mening?	<i>Ordstyrer: Anette Andersen, WSP Danmark</i>	<i>Ordstyrer: Line M. Fischer, Region Hovedstaden</i>
13.15 – 13.40	Arrangører: <i>Cand.scient. Johannes Dandanell, Region Hovedstaden, civ.ing., ph.d. Gitte Lemming Søndergaard, Rambøll og hydrogeolog Isak Hjort Dahm, WSP Danmark</i>	Arrangører: <i>Civilingeniør Jens Aabling og chefkonsulent, ph.d. Nanette Schouw, Region Sjælland, faglig chef Mette Oht Klitgaard, Danske Vandværker, og vandplanlægger Martin Olsen, FORS</i>	Nye prøvetagningsstrategier til undersøgelse af overfladejord – planlægning og feltarbejde <i>v/ fagchef Nanna Muchitsch, DMR</i>	PFAS-forurening fra brandslukningsmidler – en kompleks suppe der kræver den store lup! <i>v/ senior specialist Søren Rygaard Lenschow, NIRAS, og fagchef Eirik Aas, Eurofins VBM Lab.</i>
13.40 – 14.05	<i>Begrænset deltagerantal Kræver forhåndstilmelding</i>	<i>Begrænset deltagerantal Kræver forhåndstilmelding</i>	Nye prøvetagningsstrategier til undersøgelse af overfladejord – erfaringer og administrative overvejelser vedr. enkeltstik og MIS <i>v/ biolog Christina Marita Dahl og chefkonsulent Anne Sivertsen, Region Hovedstaden</i>	Længerevarende pilotforsøg med rensning af PFAS-holdigt grundvand med forskellige teknologier <i>v/ seniorkonsulent, ph.d. Søren Dyreborg, NIRAS</i>
14.05 – 14.15			Diffus forurening med PFAS i jord og førstkomende grundvand <i>v/ Teamleder, civilingeniør, ph.d Nanna Thomsen, Rambøll</i>	PFAS transport i den umættede zone under Korsør Brandskole, resultat fra to års kontinuer monitering og perspektiv for modellering <i>v/ senior projektleder Knud Erik Klint, Geo</i>
14.05 – 14.15			Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion
14.15 – 14.25	Pause			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 4. – 5. marts 2025 Program

Onsdag 5. marts 2025

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Vingsal 1	Vingsal 2	Centersal	Vingsal 3
Modul 6	<p>Overfladevand</p> <p><i>Ordstyrer: Mette Christophersen, Rambøll</i></p>	<p>Workshop 4 - fortsat</p>	<p>Afværgelse III</p> <p><i>Ordstyrer: Jens Bischoff, COWI</i></p>	<p>PFAS – Undersøgelser og risikovurdering på forskellige brancher</p> <p><i>Ordstyrer: Nanna Thomsen, Rambøll</i></p>
14.25 – 14.50	Undersøgelse af den komplekse interaktion mellem grundvand og Vesterhavet, nyt undersøgelseskoncept <i>v/ civilingeniør Torben Højbjerg Jørgensen, COWI</i>		Kan man skabe et kunstigt grundvandsmagasin? Erfaringer fra opbygning og udgravning af et kunstigt spændt grundvandsmagasin til in-situ oprensning af grundvandsforureninger <i>v/ geolog Anton Grønne Kühl, Geo</i>	Hvad fandt vi så? – PFAS på indledende og videregående undersøgelser i Region Syddanmark <i>v/ civilingeniør Anne Tipsmark Ottosen, Region Syddanmark</i>
14.50 – 15.15	Frederiksværk Stålvaseværk – En tværfaglig forureningsundersøgelse <i>v/ civiling., ph.d. Rasmus Thalund-Hansen, NIRAS</i>		PFAS source zone stabilization: a zero-waste solution to a global problem <i>v/ Regional Manager Jack Shore, REGENESIS</i>	PFAS på gartnerier – er undersøgelsesstrategi og risikovurdering for PFAS og pesticider ens? <i>v/ chefkonsulent Britt Boye Thrane, Rambøll</i>
15.15 – 15.40	Ny metode til kontinuerlig kvantificering af grundvands- og forureningsudsvingning til vandløb <i>v/ specialkonsulent Gregory Lemaire, DTU Sustain</i>		Oprensning af PFAS-forurenede jord ved smouldering <i>v/ miljøkemiker Morten Dreyer, COWI</i>	Undersøgelse af gartneriklynger i Region Syddanmark <i>v/ kemiingeniør Tove Svendsen og geolog Lars Frimodt Pedersen, Region Syddanmark</i>
15.40 – 15.50	Spørgsmål og diskussion		Spørgsmål og diskussion	Spørgsmål og diskussion
<p>Faglig tilrettelæggelse af Vintermøde 2025 Chefkonsulent, ph.d., civilingeniør John Flyvbjerg, Region Hovedstaden, johfly@regionh.dk Specialkonsulent, civilingeniør Julie Nyrop Albers, Roskilde Kommune, juliena@roskilde.dk Lektor Mette M. Broholm, DTU Miljø, mibr@env.dtu.dk Grundvandsspecialist, civilingeniør Anne Esbjørn, VandCenterSyd, aes@vandcenter.dk Seniorspecialist, civilingeniør Bjarke N. Hoffmark, COWI A/S, bjne@cowi.com Seniorforsker Jacob Kidmose, GEUS, jbk@geus.dk Teamleder, civilingeniør, ph.d. Nanna Isbak Thomsen, Rambøll, natn@ramboll.dk</p> <p>Administration og praktisk tilrettelæggelse Sekretariatsleder Lisbeth Verner, ATV Jord og Grundvand, atlv@dtu.dk</p>				